

Posudek diplomové práce

Název práce: **Frauengestalten in ausgewählten Werken von Elfriede Jelinek und Judith Hermann**

Autorka: **Michaela Brožová**

Vedoucí dipl. práce: PhDr. Viera Glosiková, CSc.

Oponent: Mgr. Thomas Hauptenthal

Předložená diplomová práce v rozsahu 107 stran (samotný text tvoří 90 stran) je psána německy, obsahuje úvod, dvě obsáhlé kapitoly, shrnutí v německém a českém jazyce, seznam literatury a obrazovou přílohu.

Diplomantka si za téma své diplomové práce zvolila ztvárnění ženských postav ve vybraných prózách dvou současných německy píšících spisovatelek, generačně poměrně vzdálených. Z díla rakouské spisovatelky, nositelky Nobelovy ceny, Elfriede Jelinek, si diplomantka vybrala dílo *Die Klavierspielerin*. Z tvorby mladší autorky z Německa, Judith Hermann, zvolila dvě povídky z knihy *Nichts als Gespenster* (2003). Jedná se o titulní povídku a povídku *Ruth*. Tento výběr lze hodnotit velmi kladně, neboť poskytuje množství materiálu pro zpracování tématu. Ženské protagonistky jsou v těchto prózách různorodé, ale pro všechny je společná touha po osobní svobodě a zároveň po partnerském vztahu, který by je svým naplněním také „osvobozoval“.

Ve 2. a 3. kapitole diplomové práce autorka postupovala tak, že se nejprve věnovala nastínění biografie spisovatelek. Po obsahovém představení vybraných próz následují analýzy orientované k samotnému tématu práce.

Biografii spisovatelky Elfriede Jelinek a její románové protagonistce Erice Kohut se v práci věnuje adekvátní prostor, přičemž pojetí postavy je ztvárněno z různých perspektiv (Erika a její matka, Erika a Walter Klemmer atd.). Autorka diplomové práce se zde mohla opírat o bohatou sekundární literaturu na rozdíl od interpretačních pokusů povídkových ženských postav v díle Judith Hermann, k němuž je jen minimální sekundární literatura.

Jedná se o přepracovanou diplomovou práci, v níž byly z velké části odstraněny nedostatky týkající se především velké disproporce mezi biografickou a interpretační částí, nejasností při práci s prameny a poměrně nízké interpretační úrovni. Diplomantka se pokusila odstranit

rovněž formální nedostatky (jazykové nedostatky, chybné citace, záznam bibliografických údajů).

Lze konstatovat, že přepracovaný text diplomové práce nabízí solidně strukturovanou diplomovou práci, věnovanou ženským postavám ve vybraných prózách jmenovaných spisovatelek. Především ve druhé části (ad: J. Hermann) je zřejmý vklad autorky práce při představení spisovatelky a jejího díla, jakož i jejích ženských hrdinek.

V prezentaci hlavní ženské postavy v románu E. Jelinek je zřejmý silný vliv sekundární literatury, která je hojně citována. V práci jsou však i nepřímě převzaté teze ze sekundární literatury, které nejsou vysvětleny, působí nehomogenně a mohou být zavádějící (například na str. 42 autorka používá lacanovský termín „kastrace“, uplatňovaný v psychoanalytických interpretačních přístupech, i když nikde nevysvětluje, co tím myslí /„Nicht nur die Mädchen, sondern auch Klemmer unterzieht sie dem Akt der Kastration...“/, ani odkud a proč tento pojem převzala).

I když v interpretační části došlo ke kvalitativnímu posunu a autorka diplomové práce charakterizuje ženské postavy v interakcích s jinými postavami, nevěnuje dostatečnou pozornost literárním a jazykovým prostředkům, kterými vykreslení jednotlivých postav je dosaženo (viz: analýzy hrdinek).

Některé pojmy použité v práci nejsou vysvětlené a není jasné, jestli jsou převzaté z nějakého širšího pojednání v rámci sekundární literatury (např. str. 70: „natürliche und fiktive Figur“).

Zdůrazňování feministických aspektů v souvislosti s tématem práce je téměř nadbytečné, především u mladší spisovatelky (J. Hermann). Předmětem práce přeci bylo postihnout, s jakými prostředky a jakým způsobem „vytváří“ rakouská spisovatelka starší generace své ženské postavy a jak při tom postupuje spisovatelka podstatně mladší generace. Kterými osobitými prostředky autorského stylu jsou charakterizovány tyto ženské postavy? Tím by bylo možné nastínit, jak se generačně proměňuje (literární) pojetí ženy. Musím konstatovat, že tato premisa nebyla v práci vyčerpávajícím způsobem pojednána.

Přes některé nedostatky mohu konstatovat, že předložená diplomová práce splňuje kritéria kladená na tento typ práce po obsahové i formální stránce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji známku: **velmi dobře** (2) až **dobře** (3) /rozhodne průběh obhajoby/.

Při obhajobě by diplomantka měla zodpovědět otázky:

1. V čem vidíte specifika ženských postav v prózách E. Jelinek a J. Hermann?
2. Jak byste využila analyzovaná díla ve výuce?

V Praze, dne 28. 8. 2009